

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinums (iesniegts 05.12.2023.)

23-TA-3114: Informatīvais ziņojums

Par Latvijas kokrūpniecības nozares konkurētspēju negatīvi ietekmējošo faktoru mazināšanu

Saskaņošanas rezultāts

Nesaskaņots

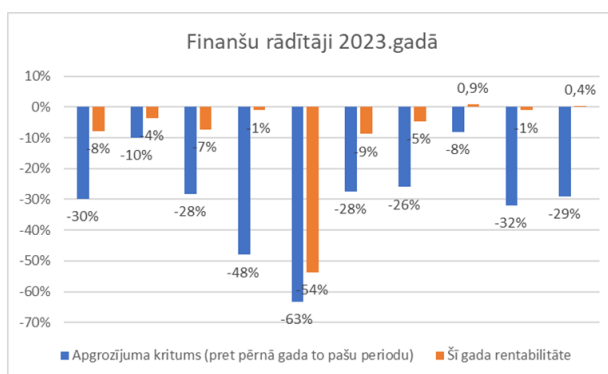
Pieejamības statuss

Ierobežotas pieejamības

Informatīvais ziņojums - iebildumi:

1. Informatīvajā ziņojumā norādītā 2024. gada krīzes situācija un negatīvās ietekmes ir tikai prognoze. Tāpat nelabvēlīgie saimnieciskās darbības rādītāji 8. attēlā attēloti tikai par 2023. gadu (pret iepriekšējo gadu), tai pat laikā jāņem vērā, ka **atskaites gadā - 2022. gadā, piemēram, meža nozares eksporta ieņēmumi 2022. gadā sasniedza nebijušu rekordu¹** utml. Attiecīgi nepieciešami rādītāju salīdzinājumi ilgākā laika periodā.

DAD: *Nevar salīdzināt sliktāku gadu pret īpaši labu gadu.*

2. Informatīvajā ziņojumā (12. lpp.) norādīts, ka "*nepieciešams rast risinājumus, kā abām līgumslēdzēju pusēm izbeigt līgumattiecības bez kompensācijām un ierobežojumiem turpmākai dalībai īstermiņa un ilgāka termiņa pārdošanas procedūrās*". Savukārt pie risinājumiem (protokollēmumā) ir norādīts tikai par ilgtermiņa līguma cenu pārskatīšanu un ciršanas apjoma maksimizēšanu. Lūgums informatīvajā ziņojumā izvērtēt un ietvert arī norādītos citus risinājumus, piemēram, par līgumu laušanu (bez turpmākām sankcijām/kompensācijām).

3. Informatīvajā ziņojuma 13. lapā ir norāde par plānoto darbību ietekmi uz LVM ekonomiskajiem rādītājiem, tai skaitā, prognozēto peļņu.

Pieņemot, ka ilgāka termiņa līgumos 2. šķiras skujkoku zāgbaļķi no 2024. gada tiks realizēti par tā brīža tirgus cenām un AS "LVM" izmantos dotās tiesības izstrādāt pieļaujamo mežizstrādes apjomu, prognozējama 66 milj. eiro papildu peļņa.

Lūgums skaidrot konkrētā peļņas apjoma nepieciešamību un pamatotību, kā arī alternatīvas, kā to sasniegt (piemēram, pārskatīt izdevumus, nevis tikai caur ciršanas platību palielināšanas).

4. Informatīvajā ziņojumā norādīts, ka *Salīdzinājumā ar skujkoku pārstrādes uzņēmumiem labākā situācijā ir mazie un vidējie kokrūpniecības uzņēmumi, jo tie izejmateriālus iegādājas īstermiņa pārdošanas procedūrās.*

¹ <https://www.db.lv/zinas/parmainu-laiki-cetru-miljardu-eiro-nozare-510682>

Lūgums norādīt, cik % no visiem Latvijā esošajiem kokrūpniecības uzņēmumiem (ne tikai tie, kuri ir LKRTA vai LKUEA biedri) saskaras ar informatīvajā ziņojumā norādīto problēmu.

DAD: *bažas, ka tiek atbalstīti tikai lielie kokrūpnieki, nevis visa nozare.*

MK protokollēmums

*(2) Zemkopības ministrijai kā valsts akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" akciju turētājai nodrošināt, ka sākot ar 2024. gada 1. janvāri akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" skujkoku zāģbaļķu piegāžu ilgāka termiņa līgumos **piemēro vidējās svērtās zāģbaļķu cenas**, kas attiecīgam periodam noteiktas akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" īstermiņa pārdošanas procedūrā.*

*(3) Akciju sabiedrībai "Latvijas valsts meži" iespējami **maksimāli izmantot Ministru kabineta 2020. gada 13. augusta rīkojumā Nr. 435 "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021.–2025. gadam"** noteikto **mežizstrādes apjomu** priedes, egles un bērza mežaudzēs un **atbilstoši precizēt akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" saimnieciskās darbības rezultātu un peļņas prognozes 2024. un 2025. gadam.***

VARAM iebildums:

Ņemot vērā, ka Ministru kabineta 2020. gada 13. augusta rīkojums Nr. 435 "[Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021.–2025. gadam](#)" ir spēkā (īstenojams) jau šobrīd, protokollēmuma **3. punkts dzēšams.**

DAD: *Jau minētā rīkojuma laikā (kas palielināja apjomus) VARAM iebilda, ka jāparedz, ka kamēr nav apstiprināts Dabas skaitīšanas informatīvais ziņojums (un tajā paredzētie risinājumi), necert biotopos, kas netika ņemti vērā, pamatojot anotācijā, ka LVM necert biotopos.*

Turklāt informatīvajā ziņojumā ir atsauces uz ilgtermiņa līgumiem, kas noslēgti līdz 2024. gada 31. decembrim, tas ir, piemērojami tikai vēl nākamo gadu, un secīgi krīzi 2024. gadā, līdz ar to nav nepieciešams regulēt 2025. gada nosacījumus.

Tāpat jāņem vērā, ka koku ciršana nav pieļaujama ne tikai melnalkšņu un ošus mežos, bet arī potenciālā aizsargājamo ainavu apvidus "Koknese-Odziena" funkcionālajās zonās ar mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem (Ministru kabineta noteikumi atrodas oficiālajā saskaņošanas stadijā (*tai skaitā, saskaņots ar LVM*)), plānotajos (ar LVM saskaņotajos) dabas liegumos, kā arī citās platībās, kas ir un būs būtiskas dabas direktīvu prasību izpildei, tai skaitā platībās, ko LVM meža apsaimniekošanas plānā 2022.–2026. gadam noteicis ar dabas aizsardzības mērķi (*piemēram (bet ne tikai), biežāk sastopamo ES nozīmes meža biotopu veidu poligoni, kas atbilst labas un izcilas biotopu kvalitātes kritērijiem, tiek iekļauti LVM brīvprātīgi noteiktās dabas aizsardzības platībās, piešķirot 1. apsaimniekošanas mērķi*).

DAD: Ja tagad LVM nocirtīs (*jau daļēji cērt*) platības, kas nepieciešamas dabas aizsardzībai (*lai īstenotu ES direktīvas+ jauno topošo regulu*) ar mērķi atbalstīt lielos kokrūpniekus, tad ir potenciāls, ka dabas aizsardzības prasības pastiprināsies uz privātajiem meža īpašniekiem!!